

Vad händer när? i Upplands fornminnesförening

*För medlemmar, hembygdsföreningar och andra ideella föreningar
att beakta*

Då det kan vara praktiskt för medlemmarna i Upplands fornminnesförening, för hembygdsföreningarna i Uppland och andra föreningar med ideellt program att veta något närmare om Upplands fornminnesförenings arbetsprogram, meddelas här nedan huvudpunkterna i fornminnesföreningens årsrytm, med andra ord »Vad händer när i Upplands fornminnesförening?».

Upplands fornminnesförening, grundad 1869, räknar numera vid pass 3 500 medlemmar. Årsavgiften är 10 kr., för vilken avgift varje betalande medlem erhåller den inbundna årsboken UPP-LAND fritt. En familjs huvudman äger att inregistrera sin maka eller make eller något eller några av sina barn i fornminnesföreningen mot en utökad årsavgift av 1 kr. per dylik »familjemedlem». Härvid gäller att endast huvudmannen erhåller årsboken, medan samtliga medlemmar, således även familjemedlemmarna, får deltaga i de av fornminnesföreningen arrangerade utflykterna samt Vintertinget med Disa Gille. De som önska bli ständiga medlemmar erlägga en avgift av 150 kr. Till dessa utgår årsboken och tidskriften utan kostnad.

Årsboken Uppland utkommer i regel vid årsskiftet varje år och kan, för dem så önska, hämtas direkt på fornminnesföreningens kansli i Upplandsmuseet, S:t Erikstorg 10, Uppsala, under tid som meddelas genom annons och notis i ortspressen. Härefter ut-sändes årsboken per post, varvid utgift för distributionen tillkommer. — Äldre årgångar av årsboken Uppland, som började ut-

komma 1940, kan av i föreningen inskrivna medlemmar förvärfvas till nedsatt pris, varom meddelande i annonsform årligen införes i årsboken.

Upplands fornminnesförenings tidskrift utges alltjämt av fornminnesföreningen, ehuru den numera utkommer med några års mellanrum. Tidskriften, som började utges 1871, innehåller uppsatser av vetenskaplig art. Varje medlem kan anmäla sig som abonnent på tidskriften för ett gentemot bokhandelspriset nedsatt pris. Tillika kan ännu tillgängliga tidskriftsårgångar rekvireras av medlemmar som så önska oavsett om de äro abonnenter på tidskriften. Även här gäller att i årsboken meddelande lämnas över ej utgångna årgångar och deras priser.

Upplands fornminnesförenings Vinterting med Disa Gille. Fornminnesföreningens arbetsår inledes med *Vintertinget*, vilket i anknytning till den åldriga distingen hålles vid distingstid, dvs. i regel första söndagen i februari. Dag och program för Vintertinget med Disa Gille meddelas *endast* genom annons i ortspressen. Vintertinget, som vanligen hålles å Uppsala Fabriks- och Hantverksförenings lokal, Nedre Slottsgatan 10, kan även utlysas som årsmöte. Vid Vintertinget förekommer diskussion med inledningsförande över ett ämne av intresse för den uppländska kultur- och hembygdsvården.

Vintertinget avslutas senare på dagen med det s. k. *Disa Gille*, varvid måltid intages och föredrag hålles om något ämne, som ligger upplänningarna nära. Stämmolokal är som regel Upplands nation, S:t Larsgatan 11. Vid Disa Gille utdelas årets belöningar, den större ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond, för närvarande 1 000 kr., samt den mindre, Disa Gilles pris, för närvarande 100 kr.

Disa Gilles pris utdelas utan ansökan till någon hembygdsförening inom Uppland, som för sitt arbete är förtjänt av uppmuntran. Prismottagare utses av Disa Gilles nämnd.

Ur *Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond* sker utdelningen efter ansökan, ställd till Upplands fornminnesförenings styrelse efter kungörelse härom i ortspressen under november månad. För Kjellmanfonden gäller att den kan tilldelas hembygdsföreningar och andra föreningar med ideellt program, dock enbart inom Uppsala län.

Upplands fornminnesförenings årsmöte och vårutflykt äger i regel rum någon av de sista sön- eller helgdagarna i maj eller i början av juni. Vid årsmötet, som hålles på någon plats under utflyktsresan, sker utdelningen av fornminnesföreningens förtjänstmedalj till någon eller några om den uppländska kulturminnesvården förtjänta, som styrelsen utsett. Årsmötesdagen avslutas med gemensam middag. Tryckt program om årsmötet och vårutflykten utsändes till *alla* medlemmar. Vårutflykten sker med buss; dock äga deltagare med egna bilar medfölja mot särskild avgift.

Upplands fornminnesförenings höstutflykt äger rum i regel antingen sista söndagen i september eller första söndagen i oktober. Denna utfärd, till vilken var och en medför lunch, sker endast med buss. Meddelande om höstutflykten och kallelse till densamma sker genom annons i ortspressen.

Upplands fornminnesförening står i nära samarbete med Stiftelsen Upplandsmuseet, som är huvudman för landskapets provinsmuseum, *Upplandsmuseet*, S:t Eriks torg 10, Uppsala. I Fröslunda socken i närheten av Örsundsbro, 2,5 mil s. v. om Uppsala, äger Upplands fornminnesförening den s. k. *Lottas gård i Kvek*, en bevarad småbondegård med grå timmerhus under halmtak av ålderdomlig karaktär från 1700-talets slut.

Upplands fornminnesförening har nära samarbete med Disastiftelsen och dess styrelse, den s. k. Disanämnden, som är huvudman för friluftsmuseet för uppländsk allmogekultur, den s. k. *Disagården*, vid Gamla Uppsala.

Museiföreståndare och intendent för Upplandsmuseet, Kvekgår-

den och Disagården är landsantikvarien, tillika Upplands fornminnesförenings sekreterare.

Museerna hållas öppna under följande tider:

Upplandsmuseet: vardagar under sommartid kl. 11–16; under vinterhalvåret kl. 12–16; sön- och helgdagar kl. 13–17; onsdagar även kl. 19–21. Tel. 378 16, söndagar 178 16.

Föreningar, institutioner, personalgrupper eller andra sammanlutningar, som önska bese Upplandsmuseet, kunna härom göra anmälan till museet å tel. 378 16, helst några dagar i förväg. Vid dylik anmälan lämnas upplysningar om entréavgifter m. m. Beaktas må att museet kan beses också å andra tider än under de ordinarie öppettiderna, varvid dock gäller något förhöjt pris jämte tillägg för visning. Ytterligare upplysningar om museet lämnas av amanuenserna Anna-Märta Berg och Agneta Lindgren eller av museets vaktmästare Robert Torsemar.

Disagården: säsong 1 maj–30 sept., vardagar kl. 11–17, sön- och helgdagar kl. 13–17. Annan tid efter överenskommelse, tel. 111 07, 114 52 ell. 378 16.

Kvekgården: alla dagar efter hänvändelse till vaktaren, som bor strax intill gården.